

ВИКОНАВЧИЙ ОРГАН КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КИЇВСЬКА МІСЬКА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ) ДЕПАРТАМЕНТ
КУЛЬТУРИ

**КОЛЕДЖ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА «КИЇВСЬКА МУНІЦИПАЛЬНА
АКАДЕМІЯ ТАНЦЮ ІМЕНІ СЕРЖА ЛИФАРЯ»
(КМАТ ІМЕНІ СЕРЖА ЛИФАРЯ)**

УХВАЛЕНО

Рішенням Вченої ради
Коледжу хореографічного мистецтва
«КМАТ імені Сержа Лифаря»

Протокол № 5 від 26.06.2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Коледжу хореографічного
мистецтва «КМАТ імені Сержа
Лифаря»

 Вячеслав Коломієць

26 червня 2026 р.

АКТОРСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ В ХОРЕОГРАФІЇ

РОБОЧА ПРОГРАМА

освітнього компонента

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва

галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Київ – 2026

Обговорено та рекомендовано до використання у освітньому процесі на засіданні кафедри хореографічних та мистецьких дисциплін (протокол № 7 від 25.06. 2026 р.)

Обговорено та рекомендовано до використання у освітньому процесі на засіданні Методичної ради КМАТ імені Сержа Лифаря (протокол № 6 від 24.06.2026 р.).

Укладач: Іщенко Л.В., старший викладач кафедри хореографічних та мистецьких дисциплін Коледжу хореографічного мистецтва «Київська муніципальна академія танцю імені Сержа Лифаря».

Викладач: Іщенко Л.В., старший викладач кафедри хореографічних та мистецьких дисциплін Коледжу хореографічного мистецтва «Київська муніципальна академія танцю імені Сержа Лифаря».

Акторська майстерність в хореографії. Робоча програма освітнього компонента першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / Уклад.: Іщенко Л.В.
– К.: КМАТ імені Сержа Лифаря, 2022 р. – 36 с.

© КМАТ імені Сержа Лифаря, 2026

ЗМІСТ

1. Опис освітнього компонента	4
2. Мета та завдання освітнього компонента	5
3. Програма освітнього компонента	8
4. Структура освітнього компонента	21
5. Теми практичних занять	22
6. Теми для самостійного опрацювання	23
7. Методи та форми навчання	23
8. Методи та форми контролю	24
9. Оцінювання результатів навчання	24
10. Методичне забезпечення	32
11. Рекомендована література	33
12. Методичні рекомендації	33

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, ступінь вищої освіти	Характеристика освітнього компонента
		Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Цикл спеціальної підготовки
Загальна кількість годин –90	Спеціальність В6 Перформативні мистецтва Спеціалізація В6.03 Хореографічне мистецтво	Рік підготовки:
		1-й
		Семестр
		I-й
		Лекції
		-
		Практичні
72 год.		
Лабораторні		
-		
Самостійна робота		
48 год.		
	Рівень вищої освіти Бакалавр	

	Індивідуальні завдання
	-
	Вид контролю: залік у II семестрі

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання - 60% / 40%.

2. Мета та завдання освітнього компонента.

Мета: ознайомлення з сутністю та змістом акторської професії, сферою її творчої діяльності; детальний розгляд майстерності актора як одного з видів мистецтв, її взаємозв'язків з іншими мистецтвами та можливостями міжвидового синтезу у хореографії; формування системи знань, навичок та умінь в оволодінні внутрішньою акторською психотехнікою, пластичною виразністю, стильовими особливостями та методом роботи над створенням сценічного образу.

Завдання вивчення освітнього компонента:

- засвоєння практичних знань курсу;
- оволодіння елементами внутрішньої акторської психотехніки;
- набуття навиків емоційно-образного відчуття і розуміння змісту музики, розвиток творчої уяви і фантазії у формуванні здібностей мислити хореографічними образами і творчо втілювати їх на сцені;
- розширення творчого діапазону здобувачів;
- оволодіння методом створення сценічного образу.

У результаті вивчення освітнього компонента здобувачі **повинні знати:**

- загальні принципи, на яких базується предмет «Акторська майстерність в хореографії»;

- значення предмету у вихованні і освіті майбутнього хореографа;
- значення дієвої пантоміми в хореографічному мистецтві;
- засоби творення художнього образу в хореографії;
- основні правила сценічного спілкування;
- основні етапи у створенні сценічного етюду. *вміти:*
- володіти навичками внутрішньої акторської психотехніки;
- володіти елементами дійової пантоміми;
- володіти технікою безпредметної дії;
- здійснювати контроль за м'язовим навантаженням;
- самостійно і творчо працювати над створенням індивідуальних етюдів;
- працювати творчо і самостійно.

Опанування освітнім компонентом сприяє формуванню наступних компетентностей:

спеціальні компетентності:

СК14. Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.

СК15. Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертносценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проєкту.

Опанування освітнім компонентом сприяє наступним **результатам навчання:**

ПР19. Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.

ПР20. Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.

Зміст курсу узгоджується з програмними результатами навчання (ПР) та спеціальними компетентностями (СК) освітньої-професійної програми "Хореографія".

№ теми	Тема	Відповідні ПР	Відповідні СК	Відображення в тематиці
1	Майстерність актора в акторську майстерність як складову мистецтві. Оволодіння розвиток акторської здатності психотехніки	ПР19	СК14	Формування уявлення про хореографічному виконавської культури хореографа; елементами психотехніки використовувати психотехнічні
2	Системний підхід у вивченні дисципліни. Звільнення тіла від м'язового затиску	ПР19	СК14	прийоми для створення сценічного образу. Розвиток тілесної усвідомленості, зняття м'язових затисків як передумови сценічної свободи;
3	Робота над вправами на пам'ять фізичних дій на тему дій у межах заданого сценічного	ПР19	СК14	формування виразної та органічної пластики руху. Опанування механізмів пам'яті фізичних дій; розвиток здатності до усвідомленого відтворення рухів і задану завдання.
4	втілення образу через етюдну роботу над виконавської етюдами	ПР19, ПР20	СК14, СК15	Формування навичок сценічного образу; форму;
5	Пластичні засоби виразності у пантомімі. Знайомство з техніками ілюзій	ПР19	СК14	самостійності та цілісності сценічної дії. Опанування пластичних і пантомімічних засобів виразності; розширення виконавського інструментарію за рахунок технік ілюзій.
6	Робота над індивідуальними етюдами	ПР20	СК15	Удосконалення індивідуальної виконавської майстерності; застосування акторських і

з використанням технік ілюзій практиці та підготовці до показів. пластичних навичок у сценічній

Таблиця відображає узгодженість змісту освітнього компонента «Акторська майстерність в хореографії» зі спеціальними компетентностями (СК14, СК15) та програмними результатами навчання (ПР19, ПР20) освітньо-професійної програми «Хореографія». Тематика курсу спрямована на формування та вдосконалення виконавської виразності, сценічної свободи, здатності до образного мислення й інтерпретації хореографічного матеріалу. Освітній компонент забезпечує розвиток акторських і пластичних навичок як невід'ємної складової концертно-сценічної діяльності майбутнього хореографа.

3. Програма освітнього компонента

РОЗДІЛ 1. ОВОЛОДІННЯ ЕЛЕМЕНТАМИ АКТОРСЬКОЇ

ПСИХОТЕНІКИ

Тема 1. Майстерність актора в хореографічному мистецтві.

Оволодіння елементами акторської психотехніки.

Майстерність актора як невід'ємна частина хореографічного мистецтва. Розвиток психотехніки у процесі виховання артиста. Музично-ритмічна рухова координація як один з найважливіших елементів акторської психотехніки. Оволодіння елементами внутрішньої акторської техніки : сценічною увагою, фантазією, відношенням до факту, відчуттям правди, спілкуванням з партнером, вірою в запропоновані обставини.

Практичне заняття:

Мета: набуття необхідних навичок в оволодінні внутрішнім монологом, темпоритмом дії, сценічною увагою і їх застосування в процесі створення акторських етюдів.

Завдання

1. Виконання вправ на виявлення координаційної підготовки.
2. Виконання простих вправ для розвитку музично-ритмічної координації з використанням музичного супроводу 2/4, 3/4, 4/4.

3. Складні вправи для розвитку музично-ритмічної координації з використанням музичного супроводу 2/4, 3/4, 4/4.
4. Координаційні музичні приклади для удосконалення миттєвої рухової координації.

Запитання для самоперевірки

1. Яке місце займають музично-ритмічні координаційні здібності у формуванні психотехніки артиста?
2. Чому розвиток уяви і фантазії впливає на віру в запропоновані обставини акторського етюд?
3. Якими особливостями вирізняється акторська майстерність в хореографії.

Завдання для самостійної роботи

1. Опрацювання простих вправ для розвитку координаційної підготовки.
2. Вивчення складних вправ для розвитку координаційної підготовки.
3. Вивчення вправ спрямованих на удосконалення музично-ритмічної рухової координації.
4. Відпрацювати вправи спрямовані на розвиток сценічної уваги.

Рекомендована література:

1. Гротовський Е. Театр и ритуал. Театр, 1988, №10, С.61-72.
2. Демещенко В. В. Від театру до кіно: творчі пошуки Леся Курбаса. Культурологічна думка. 2020. Т. 18. № 2. С. 109–119.
URL: <https://doi.org/10.37627/2311-989-18-2020-2.109-119>
3. Дідро Д. Парадокс про актора. Київ: Мистецтво, 1966. 154 с.
4. Іщенко Л. В. «Удосконалення музично-ритмічної рухової координації» в рамках вивчення освітнього компонента «Майстерність актора»: методичні рекомендації. Київ : Видавництво Ліра-К, 2023. 42 с.

5. Курбас Л. Філософія театру. Київ: Видавництво Соломії Павличко «Основи». 2001. С. 248.

6. Савченко О. Магія від Майкла Чехова. Путівник акторським методом. Київ : Видавництво «Кліо», 2025. 164 с.

7. Смірнова Н.І. Музично-ритмічне виховання: Методичні рекомендації для студентів факультету фізичного виховання/ Н.І.Смірнова, О.Є.Черненко, Н.Л.Корж.- Запоріжжя:ЗДУ, 2004.

8. Чернишенко Т.М. Словник основних музичних і танцювальних термінів та понять з курсу «музично-ритмічне виховання» для студентів денної та заочної форм навчання факультетів фізичного виховання педагогічних університетів / Т.М. Чернишенко. Вінниця, 2002. – 48 с.

9. Jerzy Grotowski. Towards a Poor Theatre. Edited by Eugenio Barba Preface by Peter Brook. First Routledge edition. – New York. 2002. – 264 p.

Тема 2. Системний підхід у вивченні дисципліни. Звільнення тіла від м'язового затиску.

М'язова свобода – головна умова органічної взаємодії між зовнішньою поведінкою та внутрішнім світом персонажа. М'язовий затиск та методи його подолання.

Практичне заняття:

Мета: набуття необхідних навичок для формування уяви про м'язову свободу та оволодіння способом здійснювати самоконтроль правильного м'язового навантаження.

Завдання

1. Виконання вправ спрямованих на розвиток окремих м'язових груп.
2. Виконання вправ для нижньої частини корпусу тіла.
3. Виконання вправ для верхньої частини корпусу.

4. Опанування вправ для ділянки шиї.
5. Виконання творчого завдання «Маріонетка».
6. Виконання підготовчих вправ для набуття навичок відтворення хвильового руху.
7. Створення навичок відтворювати хвильовий рух:
  - горизонтальна хвиля;
  - хвиля корпусом тіла знизу вверху;
  - хвиля корпусом тіла зверху вниз;
  - діагональна хвиля;
  - спіральна хвиля.
8. Виконання творчого імпровізаційного завдання «грайливий імпульс».

Запитання для самоперевірки

1. Як впливає психологічний затиск на пластику тіла?
2. Як впливає вміння здійснювати контроль правильного м'язового навантаження на спосіб існування артиста на сцені?
3. Якими особливостями вирізняється акторська майстерність в хореографії?

Завдання для самостійної роботи

1. Опрацювати вправи спрямовані на розвиток окремих м'язових груп тіла.
2. Оволодіти виконанням творчого завдання «Маріонетка».
3. Створення навичок відтворювати хвильовий рух:
  - горизонтальна хвиля;
  - хвиля корпусом тіла знизу вверху;
  - хвиля корпусом тіла зверху вниз;
  - діагональна хвиля;
  - спіральна хвиля.

8. Виконання творчого імпровізаційного завдання «грайливий імпульс».

Рекомендована література:

1. Бідна Е. В. Акторська гра як спосіб підсилювання видовищності балетного твору. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі : матер. VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 1–2 червня 2023 р.). Київ : НАККіМ, 2023. С. 184–186. URL: <https://surl.lu/puswlq>
2. Дельсарт Ф. Система виразності людини.-Київ: Nascentes, 1998.-28с.
3. Іщенко Л. В. «Звільнення тіла від м'язового затиску» в рамках вивчення освітнього компонента «Майстерність актора» : методичні рекомендації. – Київ: Видавництво Ліра-К,2025.-32с.
4. Курбас Л. Філософія театру. Київ: Видавництво Соломії Павличко «Основи». 2001. С. 248.
5. Genevieve Stebbins. Delsarte system of dramatic expression. Edited by Edgar S. Werner. – New York. 48 University Place. 1886. – 304 p. URL: <https://dn721801.ca.archive.org/0/items/delsartsystemof00stebuoft/delsartsystemof00stebuoft.pdf>
6. Jerzy Grotowski. Towards a Poor Theatre. Edited by Eugenio Barba Preface by Peter Brook. First Routledge edition. – New York. 2002. – 264 p.
7. Karl Toepfer. Pantomime: The History and Metamorphosis of a Theatrical Ideology. San Francisco : Vosuri Media, 2019 – 1321 p. URL: <https://karltoepfer.com/wp-content/uploads/2019/08/pantomime-the-history-andmetamorphosis-of-a-theatrical-ideology-compressed.pdf>

Тема 3. Робота над вправами на пам'ять фізичних дій на задану тему.

Безпредметна дія та її вплив на розвиток творчої уваги, народження віри в правдивість дії на сцені. Формування здатності жити вимислом, фантазією шляхом відтворення вправ на пам'ять фізичних дій.

Практичне заняття:

Мета: набуття необхідних навичок для розвитку творчої уяви, яскравої фантазії, віри в запропоновані обставини та набуття уміння органічного ставлення до факту.

Завдання

1. Виконання вправ на «прагнення- дії»:

- Іду на побачення (хочу сподобатися – це означає, що одягаю сукню до лица, роблю красиву зачіску і святковий макіяж та ін.) ;
- Чекаю на гостей (створюю затишок, дістаю святковий посуд);
- У квартирі ремонт, відволікся на телефонний дзвінок і притулився до фарбованих дверей.

Запитання для самоперевірки

1. Як впливає специфіка хореографічного мистецтва на вибір пластичних пристосувань етюду?
2. За яким принципом підбираються пристосування до акторського завдання?
3. Що є основною ознакою життєвої дії?

Завдання для самостійної роботи

1. Виконати вправу на «прагнення-дії» за обраною темою, використовуючи необхідні зовнішні та внутрішні пристосування для відображення певного характеру.
2. Підготувати власну тему для виконання вправи на «прагнення-дії» та вміти показати свій варіант.

Рекомендована література:

1. Бідна Е. В. Акторська гра як спосіб підсилювання видовищності балетного твору. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі : матер. VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 1–2 червня 2023 р.). Київ : НАКККіМ, 2023. С. 184–186. URL: <https://surl.lu/pusw1q>

2. Василенко К. Ю. Композиція українського народно-сценічного танцю / К. Ю. Василенко. – К. : Мистецтво, 2000 – 96 с.
3. Енська О. Ю., Максименко А. І., Ткаченко І. О. Композиція танцю та мистецтво балетмейстера: навчальний посібник для педагогічних університетів, закладів вищої освіти культури і мистецтв. Суми : ФОП Цьома С. П., 2020. 157 с.
4. Кривохижа А. М. Гармонія танцю: навч.-метод. посібн. для студентів пед. навч. закладів / А. М. Кривохижа. – Кіровоград: РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка, 2005 – 324 с.
5. Кривохижа А. М. Роздуми про мистецтво танцю. Записки балетмейстера. Кіровоград : Центрально-Українське видавництво, 2012. 172 с.
6. Курбас Л. Філософія театру. Київ: Видавництво Соломії Павличко «Основи». 2001. С. 248.
7. Савченко О. Магія від Майкла Чехова. Путівник акторським методом. Київ : Видавництво «Кліо», 2025. 164 с.
8. Старостін Ю.О. Сценічний рух як складова професійної підготовки актора / Ю.О. Старостін // Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. - 2019. – 24.
9. Jerzy Grotowski. Towards a Poor Theatre. Edited by Eugenio Barba Preface by Peter Brook. First Routledge edition. – New York. 2002. – 264 p.

Тема 4. Робота над тематичними етюдами.

Оволодіння активною, логічною дією, внутрішнім монологом і пластичною виразністю в запропонованих обставинах у відповідності до музичного твору.

Практичне заняття:

Мета: набуття практичних навичок у створенні музичних етюдів на основі нескладних музичних творів з яскравою дією в характері, формування умінь точного виконання акторської задачі та повного поєднання дій виконавця з музичним твором.

Завдання

1.Зробити аналіз музичного твору:

- Огляд головних засобів музичної виразності; - Поняття про музичну тему і засобах її розвитку;
- Розбір музичного твору за смисловими епізодами.

2. Зробити вибір зовнішніх та внутрішніх пристосувань, які відображатимуть характер образу.

3. Підбір пластичних виразних засобів, оволодіння логічною дією в запропонованих обставинах, внутрішнім монологом з повним узгодження зовнішніх та внутрішніх пристосувань етюдів в співзвучності з музичним твором.

Запитання для самоперевірки

1. Як впливає володіння внутрішнім монологом на темпоритм дії?
2. Чи має вплив володіння внутрішнім монологом на органічність існування в запропонованих обставинах етюдів.
- 3.Що є основною ознакою життєвої дії?

Завдання для самостійної роботи

- 1.Зробити підбір музичного матеріалу для створення акторського етюдів.
2. Зробити розбір музичного твору.
3. Знайти виразні пластичні пристосування для реалізації задуму.
4. Продемонструвати вміння володіти внутрішнім монологом.

Рекомендована література:

1. Бідна Е. В. Акторська гра як спосіб підсилювання видовищності балетного твору. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному

просторі : матер. VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 1–2 червня 2023 р.). Київ : НАКККиМ, 2023. С. 184–186. URL: <https://surl.lu/puswlq>

2. Бойко О. С. Художній образ в українському народно-сценічному танці: монографія. Київ: Видавництво Ліра-К, 2015.
3. Василенко К. Ю. Композиція українського народно-сценічного танцю / К. Ю. Василенко. – К. : Мистецтво, 2000 – 96 с.
4. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис. Київ : Оберіг, 1991. Т. 1. 456 с.
5. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис. Київ : Оберіг, 1991. Т. 2. 448 с.
6. Енська О. Ю., Максименко А. І., Ткаченко І. О. Композиція танцю та мистецтво балетмейстера: навчальний посібник для педагогічних університетів, закладів вищої освіти культури і мистецтв. Суми : ФОП Цьома С. П., 2020. 157 с.
7. Загайкевич М. П. Драматургія балету. Київ : Наукова думка, 1978. 121 с.
8. Колосок О. Пошуки образного рішення хореографічної композиції : методичні вказівки з предмету «Мистецтво балетмейстера». Київ : Видавничий центр НАУ, 1997. 18 с.
9. Кривохижа А. М. Гармонія танцю: навч.-метод. посібн. для студентів пед. навч. закладів / А. М. Кривохижа. – Кіровоград: РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка, 2005 – 324 с.
10. Кривохижа А. М. Роздуми про мистецтво танцю. Записки балетмейстера. Кіровоград : Центрально-Українське видавництво, 2012. 172 с.
11. Савченко О. Магія від Майкла Чехова. Путівник акторським методом. Київ : Видавництво «Кліо», 2025. 164 с.

12. Старостін Ю.О. Акторський тренінг: його зміст та основа. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2019.-Вип. 24.

13. Федас Й. Фольклорний театр і обряд // Етнічна історія народів Європи. 2001. Вип. 8. С. 14-17.

14. Чепалов О. Хореографічний театр Західної Європи ХХ ст.: монографія. Харків : ХДАК, 2007. 344 с.

Тема 5. Пластичні засоби виразності у пантомімі. Знайомство з техніками ілюзій.

Розвиток психомоторних силових естетичних якостей у артиста. Розвиток уміння створювати ілюзію ваги, сили, швидкості, простору і часу.

Практичне заняття

Мета: набуття практичних навичок та умінь в створенні технік ілюзій та пантомімічних локомоціях для застосування їх в процесі створення яскравих сценічних образів.

Завдання

1. Пантомімічні локомоції:

- «Класичний крок » Марселя Марсо;
- Хода Чарлі Чапліна;
- «Місячна хода» Майкла Джексона.

2. Знайомство з техніками ілюзій:

- Техніка «ілюзії сили» – відпрацювання навичок імпульсивного переміщення корпусу тіла з дією рук і ніг та імітацією зусилля;
- Техніка «ілюзії ваги» – робота над здійсненням контролю м'язового навантаження в поєднанні з технікою різноприскореного імпульсу;

- Техніка «ілюзії простору і часу» - навчитися моделювати простір і час в залежності від запропонованих обставин діях і емоційних проявах свою присутність в особливому просторовому і часовому світі;

- Техніка «ілюзії швидкості»- навчитися пересуватися і відтворювати правильну амплітуду рухів в залежності від темпу, вірно обігрувати ритмічний малюнок.

Рекомендована література:

1. Дельсарт Ф. Система виразності людини.-Київ: Nascentes, 1998.-28с.
2. Genevieve Stebbins. Delsarte system of dramatic expression. Edited by Edgar S. Werner. – New York. 48 University Place. 1886. – 304 p. URL: <https://dn721801.ca.archive.org/0/items/delsartsystemof00stebuoft/delsartsystemof00stebuoft.pdf>
3. Karl Toepfer. Pantomime: The History and Metamorphosis of a Theatrical Ideology. San Francisco : Vosuri Media, 2019 – 1321 p. URL: <https://karltoepfer.com/wp-content/uploads/2019/08/pantomime-the-history-andmetamorphosis-of-a-theatrical-ideology-compressed.pdf>
4. Marijn de Langen. Dutch Mime. Amsterdam University Press and DAS Publishing, 2022 – 350 p. URL: <https://assets.ctfassets.net/4wrp2um278k7/6HHF7vEr0sJQtSGa4G6f5n/1a0a5d82948c383924e68d8ecec4cc6/DUTCH-MIME-LR.pdf>

Тема 6. Робота над індивідуальними етюдами з використанням технік ілюзій.

Виконання етюдів із застосуванням технік ілюзій з органічним ставленням до запропонованих обставин. Робота над розвитком пластичного мислення, пошуком виразних пристосувань для втілення творчого задуму.

Практичне заняття

Мета: набуття практичних навичок застосування технік ілюзій та пантомімічних локомоцій для створення яскравих сценічних образів в акторських етюдах, концертних номерах, сценічних постановках.

Завдання

1. Виконання навчальних комбінації та етюдів:

- Етюд з демонстрацією умінь техніки «ілюзії сили»;
- Етюд з демонстрацією техніки «ілюзій ваги»;
- Етюд з демонстрацією техніки «ілюзій простору і часу»;
- Етюд з демонстрацією техніки «ілюзій швидкості».

2. Робота над індивідуальним етюдом.

Запитання для самоперевірки

1. Чим відрізняється актор-мім від актора драматичного театру?
2. Чи допомагає вміння здійснювати контроль м'язового навантаження роботі м'язових груп при опануванні технік ілюзій?
3. Чим відрізняється пантоміма як окремий вид мистецтва від пантоміми у хореографічному мистецтві?

Завдання для самостійної роботи

1. Відпрацювання пластичних етюдів з використанням «технік ілюзій».
2. Робота над створенням індивідуального етюду на основі отриманих знань та навичок з технік ілюзій.
3. Поєднання пластичних рухів з внутрішнім монологом та їх підкорення логічній дії.

Рекомендована література:

1. Абрамович О.О., Кудренко А.А. Сценічна пластика в контексті сучасного акторського мистецтва. Молодий вчений. 2019. № 9 (1).
2. Колногузенко Б.М. Хореографічна композиція : методичний посібник з курсу «Мистецтво балетмейстера». Харків : ХДАК, 2018. 208 с.

3. Чепалов О. Хореографічний театр Західної Європи ХХ ст. : монографія. Харків : ХДАК, 2007. 344 с.
4. Karl Toepfer. Pantomime: The History and Metamorphosis of a Theatrical Ideology. San Francisco : Vosuri Media, 2019 – 1321 p. URL:
<https://karltoepfer.com/wp-content/uploads/2019/08/pantomime-the-history-andmetamorphosis-of-a-theatrical-ideology-compressed.pdf>
5. Marijn de Langen. Dutch Mime. Amsterdam University Press and DAS Publishing, 2022 – 350 p. URL:
<https://assets.ctfassets.net/4wrr2um278k7/6HHF7vEr0sJQtSGa4G6f5n/1a0a5d82948c383924e68d8eecec4cc6/DUTCH-MIME-LR.pdf>

4. Структура освітнього компонента

Назви модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		Лек.	Прак.	Сем.	Інд.	СРС
1	2	3	4	5	6	7
Освітній блок 1.						
Розділ 1. ОВОЛОДІННЯ ЕЛЕМЕНТАМИ АКТОРСЬКОЇ ПСИХОТЕХНІКИ.						
Тема 1. Майстерність актора в хореографічному мистецтві. Оволодіння елементами акторської психотехніки.			16			10
Тема 2. Системний підхід у вивченні дисципліни. Звільнення тіла від м'язового затиску.			16			10
Разом за розділом І	52		32			20
Розділ 2. ПЛАСТИЧНІ ЕТЮДИ ЯК ОСНОВА АКТОРСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ В ХОРЕОГРАФІЇ.						
Тема 3. Робота над вправами на пам'ять фізичних дій на задану тему.			10			4
Тема 4. Робота над тематичними етюдами.			10			10
Тема 5. Пластичні засоби виразності у пантомімі. Знайомство з			10			4

техніками ілюзій.						
Тема 6. Робота над індивідуальними етюдами			10			10
з використанням технік ілюзій.						
Разом за розділом 2	68		40			28
Усього годин за модулем 1	120		72			48

5. Темы практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Майстерність актора в хореографічному мистецтві. Оволодіння елементами акторської психотехніки.	16
2	Системний підхід у вивченні дисципліни. Звільнення тіла від м'язового затиску.	16
3	Робота над вправами на пам'ять фізичних дій на задану тему.	10
4	Робота над тематичними етюдами.	10
5	Пластичні засоби виразності у пантомімі. Знайомство з техніками ілюзій.	10
6	Робота над індивідуальними етюдами з використанням технік ілюзій.	10

6. Теми для самостійного опрацювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Майстерність актора в хореографічному мистецтві. Оволодіння елементами акторської психотехніки.	10
2	Системний підхід у вивченні дисципліни. Звільнення тіла від м'язового затиску.	10
3	Робота над вправами на пам'ять фізичних дій на задану тему.	4
4	Робота над тематичними етюдами.	10
5	Пластичні засоби виразності у пантомімі. Знайомство з техніками ілюзій.	4
6	Робота над індивідуальними етюдами з використанням технік ілюзій.	10

7. Методи та форми навчання

ОК «Акторська майстерність в хореографії» передбачає практичні заняття та самостійну роботу студентів. Програма передбачає словесні, наочні, творчі, репродуктивні методи.

Форми навчання:

- практичні заняття: виконання практичних завдань, вправ та етюдів;
- практичний показ і аналіз власних етюдів;
- самостійна робота над опануванням практичних вправ, завдань та етюдів.

8. Методи та форми контролю

- практичні: перевірка знань та навичок в оволодінні елементами внутрішньої акторської психотехніки, дійової пантоміми, безпредметної дії, вміння здійснювати контроль м'язового навантаження, перевірка оволодіння методом створення сценічного образу через демонстрацію акторського етюдів з використанням технік ілюзій;

- самостійна робота студентів: перевірка виконання опанованих під час занять вправ, індивідуальних етюдів і завдань, оцінювання роботи студентів в ході проведення практичних занять та оцінювання виконання індивідуального творчого завдання;

- залік.

9. Оцінювання результатів навчання

Методи оцінювання та контролю

Контроль успішності та визначення рівня навчальних досягнень здобувачів освіти проводиться відповідно до навчально-методичної карти освітнього компонента.

Поточний контроль навчальної діяльності

Поточний контроль здійснюється під час **практичних занять**.

Мета поточного контролю — виявлення рівня засвоєння вправ спрямованих на розвиток психотехніки, вміння здійснювати контроль м'язового навантаження, вправ на пам'ять фізичних дій на задану тему, навичок володіння пластичними засобами виразності в пантомімі та техніками ілюзій, вміння створювати акторські етюди і демонструвати їх через власне естетичне бачення.

Поточний контроль спрямований на:

- систематичну перевірку знань, навичок та умінь;
- формування аналітичного мислення;
- стимулювання самостійної роботи;

- розвиток музично-естетичного сприйняття, пластичної виразності, уяви та віри в запропоновані обставини.

Підсумковий контроль. Залік наприкінці II семестру (практичний).

Вимоги до вправ, завдань та індивідуальних етюдів.

Здобувач освіти має вчасно опановувати запропоновані вправи та творчі завдання, вміти створювати і демонструвати індивідуальні етюди на задані теми.

Індивідуальний етюд може виконуватися як із музичним супроводом, так і без нього.

Кожна тема освітнього компоненту оцінюється в 10 балів.

Критерії оцінювання до вправ та завдань (10 балів):

- своєчасність опанування завдання – 2 бали;
- музичність виконання - 2 бали;
- творчий підхід – 2 бали;
- самостійна робота – 2 бали;
- якість виконання – 2 бали.

Критерії оцінювання до індивідуальних етюдів (10 балів):

- своєчасність виконання завдання – 2 бали;
- відповідність теми та змісту, логічність побудови - 2 бали;
- самостійна робота - 2 бали;
- творчий підхід, оригінальність – 2 бали;
- якість виконання – 2 бали.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом освітнього процесу. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, участь у концертних заходах Коледжу) навчання може відбуватися в онлайнформі за погодженням із керівником курсу.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Освітній блок 1	Освітній блок 2	Самостійна робота	Залік	Всього
T1 – T2	T3-T6	12	40	100
16	32			
48				

Самостійна робота – 12 балів.

Залік(демонстрація вправ, завдань та індивідуальних етюдів) – 40 балів.

Навчально-методична карта освітнього компонента

Всього практичні -72 самостійна робота 48 год., форма контролю – залік

Освітні блоки	Освітній блок 1	Освітній блок 2
Практичні	T1,T2 – 16 балів	T3,T4,T5,T6 - 32 балів
Самостійна робота	Відпрацювання вправ та завдань розглянутих на занятті – 4 балів	Відпрацювання вправ та завдань розглянутих на заняттях та робота над етюдами– 8 балів
Види контролю	Залік– 40 балів	
Разом – 100 балів		

Залік передбачає:

- демонстрацію вправ і завдань спрямованих на розвиток акторської психотехніки (розвиток уваги і координації) – 10 балів;
- здійснення контролю за правильним м'язовим навантаженням – 10 балів;

- виконання вправ на пам'яті фізичних дій – 10 балів;
- демонстрація навичок в опануванні технік «ілюзій» - 10 балів;
- робота над тематичними етюдами, оволодіння активною логічною дією та пластичною виразністю в запропонованих обставинах індивідуального етюд (самостійна робота здобувача освіти) – 10 балів.

Контроль якості знань. Контроль якості знань здійснюється систематично протягом семестру і спрямований на виявлення рівня засвоєння практичних навичок, вправ і умінь, демонстрацію творчих завдань та індивідуальних етюдів здобувачів освіти.

Основними видами контролю є:

- поточний контроль (виконання вправ, творчих завдань, демонстрація навичок, умінь та акторських етюдів);
- підсумкова оцінка (за результатами заліку, оцінювання поточного контролю та самостійної роботи здобувачів освіти).

- Поточні оцінки виставляються за:
- оволодіння необхідними професійними навичками та вміннями;
- своєчасне освоєння тем та творчих завдань;
- якість виконання індивідуальних завдань та етюдів;
- творчий підхід до виконання роботи.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Вправи, завдання та індивідуальні етюди, які здано з порушенням термінів без поважних причин, буде оцінено на нижчу оцінку (50% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання оцінки захисту роботи відбувається за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності.

Індивідуальні етюди мають бути авторськими, а не запозиченими з інтернету.

Оцінювання результатів навчання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	За шкалою ECTS	За національною системою	Характеристика знань, умінь і навичок здобувача освіти
90-100	A	Відмінно	Здобувач вільно володіє узагальненими, систематизованими глибокими та міцними знаннями з практики програмного матеріалу, здатний використовувати ці знання у будь-яких аспектах творчої діяльності

			<p>на рівні нестандартного мислення та оригінального втілення як за змістом, так і за формою. Має розвинуті особисті обдарування та інтелект, чітку громадянську позицію, може критично оцінювати позитивні і негативні сторони своїх досягнень. Показує високий рівень творчого та професійного виконання, демонструючи при цьому повну емоційну віддачу, образне бачення, розвинуту фантазію та уяву, вільне володіння темпоритмом. Здатен до самостійної підготовки, де постійно удосконалює свою майстерність. При освоєнні нового матеріалу опановує суть всіх опорних питань, виявляє творчий підхід до його виконання, швидко знаходить неординарні рішення при розв'язанні поставлених викладачем практичних завдань. Швидко пристосовується і вільно імпровізує у неординарних ситуаціях, при змінах запропонованих обставин.</p>
82-89	В	<p><i>Дуже добре</i></p>	<p>Здобувач демонструє опановані знання у повному обсязі, вміє вільно орієнтуватись та апелювати професійними поняттями та термінами, користуватись вже набутим багажем професійних знань театрального мистецтва й інших сумісних йому видах, володіти спеціальними професійними навичками. Може застосовувати і практично реалізувати вивчений матеріал. Опрацьовуючи новий матеріал, проявляє кмітливість, бере участь</p>

			у виконанні практичних прикладів, але не в повній мірі здатен опрацьовувати навчальний матеріал самостійно, потребує консультацій викладача. Здатний бути комунікабельним та доброзичливим у роботі з партнерами і дотримуватись високої творчої дисципліни та вимог до себе.
74-81	C	<i>Добре</i>	Здобувач правильно, логічно відтворює навчальний матеріал минулого уроку, розуміє сутність основних понять, вміє самостійно навести приклади засвоєної теми, проаналізувавши допущені помилки (свої і партнерів). Застосовує отримані знання у практичному виконанні завдань, наданих викладачем при задовільній техніці нормативних вимог. В етюдній роботі проявляє власну уяву та фантазію, збуджену за допомогою викладача. При освоєнні нового навчального матеріалу, викладеного на уроці, сприймає його повністю, самостійно осмислює, здатний виконувати практичні завдання в запропонованих обставинах, у світлі особистої уяви і фантазії, працює достатньо активно та зацікавлено. Здатний бути комунікабельним та доброзичливим у роботі з партнерами.

64-73	D	<i>Задовільно</i>	<p>Здобувач розуміє основний поточний навчальний матеріал, але не може самостійно розібрати, зробити висновки, робить поверхневий аналіз. Здатний до відтворення практичного матеріалу, але не завжди дотримується правильного технічного виконання ритмічних вправ, виконує їх без самостійної уяви і</p>
-------	----------	-------------------	--

			<p>фантазії, схематично. Засвоює матеріал фрагментарно, поверхово, але вміє зосередити увагу на суті вивченого матеріалу. Проявляє цілеспрямованість у досягненні позитивних результатів.</p>
60-63	E	<i>Достатньо</i>	<p>Здобувач засвоїв близько половини навчального матеріалу, викладеного на минулому уроці; здатний практично відтворити технічні позиції завдання без самостійної фантазії та уяви – більше за зразком.</p> <p>Новий матеріал сприймає фрагментарно, осмислюючи тільки окремі позиції, здатний до практичного відтворення завдання тільки за допомогою викладача, самостійно не орієнтується у щойно викладеному матеріалі. Не виявляє наполегливості в освоєнні програмного матеріалу. Здатний до пасивної спроби практичної роботи на заняттях.</p>

35-59	FX	<i>Незадовільно, з можливістю повторного складання</i>	Здобувач виявляє відсутність або менше половини основних занять програмного матеріалу, може відтворити лише окремі фрагменти, допускає принципові помилки, частково володіє елементарною технікою виконання примітивних завдань за допомогою викладача. Новий матеріал сприймає вибірково, не зосереджуючи свою думку на головному змісті, працює безініціативно.
0-34	F	<i>Незадовільно, з обов'язковим повторним вивченням</i>	Здобувач слабо розрізняє тему, її зміст, заданий на самостійне закріплення; не може відтворити практично будь-які елементи, сприйняти новий матеріал у загально окресленому вигляді; має нечіткі уявлення про сутність раніше пройденого навчального матеріалу; не здатний до елементарного викладення думки; працює безініціативно.

10. Методичне забезпечення

Основу комплексу навчально-методичного забезпечення вивчення ОК «Акторська майстерність в хореографії» складають:

- робоча та навчальна програма з дисципліни;
- плани лекцій;
- методичні рекомендації та завдання до практичних занять;
- методичні рекомендації з організації та завдання до самостійної роботи;

- підручники та посібники зазначені у списку літератури та інформаційні ресурси.

2. Інформаційно-довідкові ресурси

- Основна та додаткова навчальна література (згідно з рекомендованим списком).
- Електронна бібліотека КМАТ імені Сержа Лифаря.

11. Рекомендована література

Основна:

1. Абрамович О.О., Кудренко А.А. Сценічна пластика в контексті сучасного акторського мистецтва. Молодий вчений. 2019. № 9 (1).
2. Василенко К. Ю. Композиція українського народно-сценічного танцю / К. Ю. Василенко. – К. : Мистецтво, 2000 – 96 с.
3. Готовський Е. Театр и ритуал. Театр, 1988, №10, С.61-72.
4. Дідро Д. Парадокс про актора. Київ: Мистецтво, 1966. 154 с.
5. Енська О. Ю., Максименко А. І., Ткаченко І. О. Композиція танцю та мистецтво балетмейстера: навчальний посібник для педагогічних університетів, закладів вищої освіти культури і мистецтв. Суми : ФОП Цьома С. П., 2020. 157 с.
6. Загайкевич М. П. Драматургія балету. Київ : Наукова думка, 1978. 121 с.
7. Іщенко Л. В. «Удосконалення музично-ритмічної рухової координації» в рамках вивчення освітнього компонента «Майстерність актора»: методичні рекомендації. Київ : Видавництво Ліра-К, 2023. 42 с.

8. Іщенко Л. В. «Звільнення тіла від м'язового затиску» в рамках вивчення освітнього компонента «Майстерність актора»: методичні рекомендації. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2025.-32с.
9. Кривохижа А. М. Гармонія танцю: навч.-метод. посібн. для студентів пед. навч. закладів / А. М. Кривохижа. – Кіровоград: РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка, 2005 – 324 с.
10. Кривохижа А. М. Роздуми про мистецтво танцю. Записки балетмейстера. Кіровоград: Центрально-Українське видавництво, 2012. 172 с.
11. Курбас Л. Філософія театру. Київ: Видавництво Соломії Павличко «Основи». 2001. С. 248.
12. Савченко О. Магія від Майкла Чехова. Путівник акторським методом. Київ: Видавництво «Кліо», 2025. 164 с.
13. Смірнова Н.І. Музично-ритмічне виховання: Методичні рекомендації для студентів факультету фізичного виховання/ Н.І.Смірнова, О.Є.Черненко, Н.Л.Корж.- Запоріжжя:ЗДУ, 2004.
14. Старостін Ю.О. Акторський тренінг: його зміст та основа. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого.2019.-Вип. 24.
15. Старостін Ю.О. Сценічний рух як складова професійної підготовки актора / Ю.О. Старостін // Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. - 2019. – 24.
16. Genevieve Stebbins. Delsarte system of dramatic expression. Edited by Edgar S. Werner. – New York. 48 University Place. 1886. – 304 p. URL: <https://dn721801.ca.archive.org/0/items/delsartsystemof00stebuoft/delsartsystemof00stebuoft.pdf>
17. Jerzy Grotowski. Towards a Poor Theatre. Edited by Eugenio Barba. Preface by Peter Brook. First Routledge edition. – New York. 2002. – 264 p.

18. Karl Toepfer. Pantomime: The History and Metamorphosis of a Theatrical Ideology. San Francisco : Vosuri Media, 2019 – 1321 p. URL:

<https://karltoepfer.com/wp-content/uploads/2019/08/pantomime-the-history-andmetamorphosis-of-a-theatrical-ideology-compressed.pdf>

19. Marijn de Langen. Dutch Mime. Amsterdam University Press and DAS Publishing, 2022 – 350 p. URL:

<https://assets.ctfassets.net/4wrrp2um278k7/6HNF7vEr0sJQtSGa4G6f5n/1a0a5d82948c383924e68d8eecec4cc6/DUTCH-MIME-LR.pdf>

Додаткова

1. Бідна Е. В. Акторська гра як спосіб підсилювання видовищності балетного твору. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі : матер. VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 1–2 червня 2023 р.). Київ : НАКККіМ, 2023. С. 184–186. URL: <https://surl.lu/pusw1q>

2. Бойко О. С. Художній образ в українському народно-сценічному танці: монографія. Київ: Видавництво Ліра-К, 2015.

3. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис. Київ : Оберіг, 1991. Т. 1. 456 с.

4. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис. Київ : Оберіг, 1991. Т. 2. 448 с.

5. Демещенко В. В. Від театру до кіно: творчі пошуки Леся Курбаса. Культурологічна думка. 2020. Т. 18. № 2. С. 109–119. URL: <https://doi.org/10.37627/2311-989-18-2020-2.109-119>

6. Колногузенко Б.М. Хореографічна композиція : методичний посібник з курсу «Мистецтво балетмейстера». Харків : ХДАК, 2018. 208 с.

7. Колосок О. Пошуки образного рішення хореографічної композиції : методичні вказівки з предмету «Мистецтво балетмейстера». Київ : Видавничий центр НАУ, 1997. 18 с.

8. Федас Й. Фольклорний театр і обряд // Етнічна історія народів Європи. 2001. Вип. 8. С. 14-17.
9. Чепалов О. Хореографічний театр Західної Європи ХХ ст. : монографія. Харків : ХДАК, 2007. 344 с.

12. Методичні рекомендації з вивчення освітнього компонента «Акторська майстерність в хореографії» та організації самостійної роботи здобувачів освіти

Освітній компонент «Акторська майстерність в хореографії» є важливою складовою професійної підготовки здобувачів освіти за ОПП «Хореографія» та спрямований на формування цілісної виконавської особистості, здатної до сценічної трансформації, художньої виразності та усвідомленої інтерпретації хореографічного образу. Опанування даного освітнього компонента забезпечує поглиблення виконавських навичок, розвиток акторського мислення, сценічної свободи та внутрішньої органічності руху.

Загальні методичні підходи до вивчення освітнього компонента

Методика викладання освітнього компонента базується на принципах практико-орієнтованого навчання, системності, поетапності, індивідуалізації та творчої активності здобувачів освіти. Основна увага зосереджується на інтеграції акторської психотехніки з пластичними засобами виразності, що є визначальним для хореографічного мистецтва.

У процесі вивчення ОК доцільно застосовувати поєднання словесних, наочних і практичних методів навчання. Словесні методи (пояснення, коментар, аналіз, обговорення) сприяють усвідомленню логіки сценічної дії, термінології та принципів акторської роботи. Наочні методи (показ викладача, перегляд відеофрагментів, демонстрація зразків етюдної роботи) забезпечують формування візуального уявлення про якість виконання та можливі способи сценічного вирішення завдань. Практичні методи є провідними й реалізуються через систематичне виконання вправ, етюдів, імпровізаційних завдань та індивідуальних сценічних проб.

Вивчення ОК має будуватися за принципом поступового ускладнення: від базових вправ на звільнення тіла від м'язових затисків і розвиток сценічної уваги

— до складніших форм роботи над пам'яттю фізичних дій, пантомімою, техніками ілюзій та індивідуальними етюдами.

Організація практичних занять

Практичні заняття є основною формою організації освітнього процесу з даного освітнього компонента. Їх структура передбачає:

- підготовчий етап (розігрів, вправи на концентрацію уваги, дихання, звільнення тіла);
- основну частину (виконання вправ акторської психотехніки, робота над тематичними завданнями, етюдами, пластичними імпровізаціями);
- підсумковий етап (аналіз виконаного матеріалу, обговорення, рефлексія).

Особлива увага приділяється розвитку сценічної уваги, внутрішнього монологу, відчуття партнера та простору. Під час роботи над вправами на пам'ять фізичних дій здобувачі освіти навчаються вибудовувати логіку дії, усвідомлювати причинно-наслідкові зв'язки та зберігати органічність руху. Робота над тематичними й індивідуальними етюдами сприяє формуванню акторського мислення, здатності до художнього узагальнення та інтерпретації образу.

Пантоміма та техніки ілюзій використовуються як засоби розвитку пластичної виразності, точності жесту, координації та сценічної умовності. Під час виконання таких завдань важливо дотримуватися принципу внутрішньої правдивості та цілісності сценічної дії.

Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи здобувачів освіти

Самостійна робота здобувачів освіти є невід'ємною складовою опанування освітнього компонента та спрямована на закріплення й поглиблення практичних навичок, сформованих під час аудиторних занять. Її організація повинна мати чітку методичну спрямованість і відповідати змісту тем дисципліни.

У межах самостійної роботи здобувачам освіти рекомендується:

- систематично виконувати вправи на розвиток акторської психотехніки, сценічної уваги, пам'яті фізичних дій та м'язової свободи;
- відпрацьовувати пластичні завдання, спрямовані на розвиток координації, виразності жесту та внутрішньої логіки руху;

- самостійно працювати над тематичними та індивідуальними етюдами з урахуванням образного задуму, темпоритму та сценічного простору;
- здійснювати підбір музичного матеріалу для етюдної роботи та аналіз його виразних характеристик;
- вести рефлексивні нотатки щодо власного виконавського стану, труднощів і досягнень у процесі навчання.

Самостійна робота має виконуватися регулярно, з поступовим ускладненням завдань і орієнтацією на практичний показ результатів. Викладачеві доцільно надавати індивідуальні рекомендації щодо корекції виконання та розвитку акторських якостей кожного здобувача освіти.

Оцінювання результатів навчання

Результати практичної та самостійної роботи оцінюються з урахуванням рівня сформованості виконавських навичок, акторської виразності, органічності руху, здатності до сценічної трансформації та самостійності виконавського мислення. Оцінювання здійснюється під час поточного контролю (практичний показ вправ, етюдів, участь у заняттях) та підсумкового контролю.

Особлива увага приділяється дотриманню принципів академічної доброчесності, індивідуальному характеру творчих завдань і відповідальності здобувачів освіти за результати власної роботи.

Підсумкові положення

Запропоновані методичні рекомендації забезпечують цілісний підхід до вивчення освітнього компонента «Акторська майстерність в хореографії», сприяють формуванню спеціальних компетентностей (СК14, СК15) та досягненню програмних результатів навчання (ПР19, ПР20). Поєднання практичної роботи, самостійної творчої діяльності та рефлексії створює умови для розвитку професійної виконавської культури, сценічної свободи й готовності здобувачів освіти до концертно-сценічної діяльності.